

SRA-NIEUWSBRIEF

Kansen in Zwaar Weer

Amersfoort, juni 2009

Hoewel aan de inhoud van deze brochure uiterste zorg is besteed, aanvaarden wij geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van mogelijke onvolledigheid of onjuistheid.

Nieuwsbrief Kansen in Zwaar Weer

Of de ergste crisis achter de rug is? Niets is minder waar! Zelfs Balkenende was onlangs geschokt door de nieuwste CBS-cijfers over de krimp van de economie (4,5% in de eerste 3 maanden van dit jaar). Het eerste herstel in het mkb wordt pas in 2011 verwacht. Verstandige ondernemers laten zich dus niet in slaap sussen, maar nemen maatregelen om de komende twee jaar goed door te komen. Deze nieuwsbrief geeft u veel tips en handvatten. Op bestuurlijk, financieel en fiscaal terrein. Een handig overzicht met interessante kansen die u direct veel geld kunnen besparen!

INHOUD

1. Business in control	4
2. Inleiding: stand van zaken mkb	5
3. Fiscaal nieuws: kansen op een rij	6
4. Bestuur: management & juridisch	8
5. Personeel: ontslag of deeltijd-WW	10
6. Financiering, kredietverlening en alternatieve financieringsvormen	11
7. Subsidies en lastenverlichting	14
8. Tot slot	15

Business in control

Begin 2007 kwam door onze bemiddeling een management buy out tot stand. De 60 jarige eigenaar droeg daarbij het stokje over aan een eind dertiger die op zoek was naar een geschikte onderneming. De overdracht verliep vlot en naar wens van alle partijen.

De onderneming, gevestigd in midden Nederland, heeft twee activiteiten en is conjunctuur gevoelig. Met 30 medewerkers en forse vaste lasten is men in de huidige laagconjunctuur kwetsbaar.

Direct na het aantreden van de nieuwe eigenaar zijn wij gestart met een maandelijkse begeleiding om managementinformatie op orde te krijgen en werkt men volgens een model van planning en budgettering. Een deel van de medewerkers is ook betrokken in dit proces. Inmiddels is er een goed zicht op alle activiteiten: de financiële cijfers en de productie- en klantprocessen zijn op orde. Een aantal zaken wordt maandelijks beoordeeld en een aantal zaken op kwartaal basis. Na een jaar werd de maandelijkse begeleiding teruggebracht naar twee maandelijks en dat is nu nog steeds het geval.

Toen in het derde kwartaal 2008 duidelijk werd dat er een krimp zou gaan plaatsvinden is er actie ondernomen. Vanuit het managementinformatie systeem, zijn we strakker op de kosten gaan zitten. Maar ook werd met klanten gesproken om tijdelijk te bezuinigen en werden alternatieven aangeboden. Kostenbeheersing is van belang in deze tijd, maar klantenbinding nog belangrijker. Weliswaar nemen omzet en marge enigszins af door alle maatregelen, maar deels wordt dit gecompenseerd door besparingen. Ook de medewerkers zijn zich bewust van de huidige situatie. Door een bijdrage te leveren aan planning en budgettering en dit maandelijks te volgen is de betrokkenheid van de medewerkers enorm toegenomen. Dat element geeft nu extra steun.

Duidelijk is dat het rendement dit jaar lager zal liggen dan voorgaande jaren. Management- informatie kan een crisis niet voorkomen maar heeft een belangrijke signaalfunctie en zal de reactietijd verkorten. Hierdoor merken wij dat het bedrijf sneller reageert met maatregelen op signalen.

Business in control is niet de oplossing voor de crisis, maar goed inzicht en overzicht levert wel een bijdrage aan de weerbaarheid van de organisatie. Het bedrijf heeft een goede conditie en kan een stootje hebben.

Heeft u ook behoefte aan *inzicht en overzicht* en wilt u in *control* blijven, maak dan eens een afspraak met de adviseurs van Accountants + Adviesgroep Los of Lyncs strategie + finance. Wij helpen u graag verder.

Inleiding: stand van zaken mkb

De Nederlandse economie bevindt zich in zwaar weer. De export ondergaat een gemiddelde daling met 5%, zo ook het grootbedrijf. Het Midden en Kleinbedrijf daalt met 4,5%. De metaalsector, de chemische industrie, de transportsector en de nieuwbouw van kantoren en woningen krijgen de grootste klappen (minimaal 8 tot 10%). Andere sectoren zullen te maken krijgen met een lagere omzet, maar niet zo ingrijpend als de hiervoor genoemde.

'Weg en waterbouw' ondervindt nauwelijks hinder van de recessie. De overheidsopdrachten zullen naar verwachting op peil blijven. Ook zal de overheid 'weg en waterbouw' extra stimuleren ten gunste van de werkgelegenheid. Daar waar de overheid mogelijkheden ziet om (grotere) projecten versneld tot uitvoering te brengen, zal dit worden gerealiseerd.

Midden- en Kleinbedrijf

Het Midden- en Kleinbedrijf zal in 2009 en 2010 te maken krijgen met sterk afnemende consumptieve bestedingen. Dat zal vooralsnog nog niet het geval zijn in de voeding- en genotmiddelen, maar wel in de meeste andere branches, bijvoorbeeld in de detailhandel: geluidsapparatuur, huishoudelijke apparaten en personenauto's. In de horeca (cafés, restaurants, hotels) zullen bestedingen beduidend lager uitvallen (7 tot 9%). De lagere inflatie zal niet tot verlichting in deze ontwikkeling leiden als gevolg van het verminderde vertrouwen in de economie.

Zakelijke dienstverlening

Architecten, reclame- en marketingbureaus zullen hun omzet met circa 30% zien dalen. De vraag naar tijdelijke arbeidskrachten zal met ruim 25% afnemen. Adviesbureaus moeten rekenen op zware tegenslagen: hun omzet zal met ten minste een derde afnemen. Administratiekantoren, boekhoudbureaus en accountants zullen minder merken van de recessie: hun omzet zal dalen met 'slechts' 5 tot 8%.

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid zal weliswaar fors afnemen, maar dit jaar mee kunnen vallen. De omzetvermindering zal eind dit jaar leiden tot een afname met ca. 150.000 banen. In 2010 zullen 250.000 banen verloren gaan. In de tweede helft van 2010 en het eerste kwartaal van 2011 zal naar verwachting de export enigszins aantrekken en als gevolg daarvan ook de productie (industrie), groothandel en transportsector. De werkgelegenheid zal daardoor gunstig worden beïnvloed. Het mkb krijgt op zijn vroegst eind 2011 te maken met een licht herstel.

Risicosectoren werkloosheid

- Metaal
- Chemisch bedrijf
- Transport
- Bouw
- Detailhandel
- Horeca
- Uitzendbureaus
- Logistiek
- Financiële diensten
- Zakelijke diensten
- Automotive
- ICT
- Vastgoed

Fiscaal nieuws: kansen op een rij

Ondernemers moeten kunnen blijven ondernemen. De regering heeft daarom verschillende maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat bedrijven meer financiële middelen tot hun beschikking blijven houden.

Verruiming verliesverrekening 2008

Bedrijven kunnen een ondernemingsverlies over het boekjaar 2008 sneller verrekenen. Een verlies kan worden verrekend als er in het verleden winst is behaald. Ondernemers die inkomstenbelasting betalen over hun winst kunnen 3 jaar terug en ondernemers die vennootschapsbelasting betalen over de winst 1 jaar terug. De Belastingdienst mag nu een verlies alvast voorlopig verrekenen voordat aangifte is gedaan over 2008. Ook hoeft de aanslag over het jaar waarmee kan worden verrekend niet meer definitief vast te staan. Een voorlopige aanslag over dat jaar is voldoende. Bij de berekening van de voorlopige verliesverrekening wordt het vermoedelijke verlies voor 80% in aanmerking genomen.

Wilt u gebruik maken van deze versoepeling, dan moet u een onderbouwd (bijvoorbeeld aan de hand van een voorlopige jaarrekening 2008) en ondertekend verzoek indienen bij de bevoegde inspecteur. Het doen van het verzoek houdt in dat de Belastingdienst het door u ontvangen voorschot later verrekent met de definitieve verrekening van het verlies. Als hieruit blijkt dat het verlies uiteindelijk lager is dan het voorschot, moet u het teveel ontvangen bedrag inclusief heffingsrente terugbetalen.

Belastingdienst gaat soepeler om met belastingschulden van bedrijven

Staatssecretaris De Jager van Financiën heeft de Belastingdienst inmiddels opdracht gegeven om soepeler om te gaan met bedrijven die door de economische crisis een betalingsachterstand hebben. Ondernemers die tijdelijk te maken hebben met een liquiditeitsprobleem waardoor zij hun belasting niet kunnen betalen, kunnen in overleg met de Belastingdienst uitstel krijgen. Wel moet duidelijk zijn dat de belastingschuld op een later tijdstip wel kan worden voldaan en dat de onderneming levensvatbaar is. Tot slot moet de ondernemer concreet kunnen aangeven voor welke periode het uitstel noodzakelijk is. Wilt u gebruik maken van deze mogelijkheid overleg dan met ons, zodat wij contact kunnen opnemen met de Belastingdienst.

BTW-aangifte voortaan per kwartaal

Doet u maandelijks btw-aangifte? Vanaf 1 juli krijgt u de mogelijkheid om dit voortaan per kwartaal te doen en de verschuldigde omzetbelasting af te dragen. Door het doen van een kwartaalaangifte kunnen bedrijven belastinguitstel realiseren en creëren zij een rentevoordeel. Ondernemers die hiervoor in aanmerking komen hebben begin mei een brief ontvangen van de Belastingdienst. Soms is het wenselijk om gewoon per maand aangifte te blijven doen, bijvoorbeeld als u regelmatig een teruggave ontvangt. U kunt het aangiftetijdvak later altijd weer (schriftelijk) wijzigen. Ook als u een schattingsvergunning heeft, waarmee u maandaangifte doet met geschatte bedragen, kunt u overgaan tot kwartaalaangifte, maar het gevolg is wel dat deze vergunning vervalt.

Bovenstaande maatregelen zijn inmiddels ingegaan. Daarnaast heeft de Tweede Kamer inmiddels het Fiscaal Stimuleringspakket aangenomen. Het gaat hier om ondermeer de volgende maatregelen:

- Intensivering van de faciliteiten voor speur- en ontwikkelingswerk;
- Verlaging van de tarieven in de vliegbelasting naar nul;
- Toepassing van de energie-investeringsaftrek voor energiebesparing in huurwoningen;
- Verlaging van het MKB-tarief in de tweede schijf van de vennootschapsbelasting naar 20% voor de jaren 2009 en 2010;
- Verhoging van de (vergrijp)boete voor het niet aangeven van inkomen in box 3 naar maximaal 300%.

Overige fiscale tips

Maak gebruik van willekeurig afschrijven

Met ingang van 1 januari 2009 is de mogelijkheid van willekeurige (vervroegde) afschrijving op bedrijfsmiddelen verruimd. Een tijdelijke maatregel om zo de liquiditeits- en financieringspositie van bedrijven te verbeteren. U kunt hiermee investeringen die in het kalenderjaar 2009 plaatsvinden in 2 jaar afschrijven: 50% in 2009 en in 2010. De afschrijving is mogelijk zodra er een investeringsverplichting is aangegaan of voortbrengingskosten zijn gemaakt. Het bedrag van de willekeurige afschrijving kan echter niet hoger zijn dan wat al is betaald aan investeringsverplichting of voortbrengingskosten. Enkele bedrijfsmiddelen zijn uitgezonderd van de regeling, zoals gebouwen, immateriële activa, grond-, weg- en waterbouwkundige werken en personenauto's. Daarnaast moet het bedrijfsmiddel uiterlijk eind 2011 in gebruik zijn genomen.

Extra aandacht voor het gebruikelijk loon

Op grond van de gebruikelijkloonregeling is een directeur-groootaandeelhouder (dga) die werkzaamheden verricht voor zijn BV, verplicht zichzelf minimaal een salaris toe te kennen van € 40.000. De Belastingdienst kan zelfs het standpunt innemen dat een hoger salaris gebruikelijk is. Maar wat nu als de BV verlies lijdt? Het kan niet zo zijn dat de continuïteit van het bedrijf door de gebruikelijkloonregeling in gevaar komt. Lijdt een onderneming structureel verlies (het verlies speelt al langer of de verwachting is dat ook de komende jaren verlies zal worden geleden), dan is het verstandig om over de hoogte van het salaris te onderhandelen met de Belastinginspecteur. Staatssecretaris De Jager van Financiën heeft inmiddels een aantal maatregelen aangekondigd om de positie van de dga te verbeteren. Een van de maatregelen is dat de gebruikelijkloonregeling vervalt als het gebruikelijk loon niet hoger is dan € 5.000 per jaar. De maatregelen worden opgenomen in het Belastingplan 2010 en treden mogelijk in werking vanaf 1 januari 2010.

Terug naar de IB-onderneming?

Vallen de resultaten van uw BV lager uit dan verwacht en ziet het er naar uit dat dit ook de komende jaren zo zal blijven, dan is het maar de vraag of de BV-vorm fiscaal gezien nog steeds de beste optie is. Er is een mogelijkheid om zonder inkomsten- of vennootschapsbelasting te betalen terug te gaan naar een IB-onderneming. Dit heet 'geruisloze terugkeer'. Het is zelfs mogelijk om de geruisloze terugkeer met terugwerkende kracht tot aan het begin van het boekjaar te laten plaatsvinden. Overleg met ons wat voor u de beste optie is. Fiscale afwegingen zijn namelijk niet altijd doorslaggevend. De BV-vorm kan ook aantrekkelijker zijn vanwege de beperkte aansprakelijkheid of commerciële motieven. Maatwerk en het afwegen van verschillende scenario's zijn dus geboden.

Bestuur: management & juridisch

Als bestuurder van een onderneming (directie, eigenaar, grootaandeelhouders, raad van commissarissen) dient u bedacht te zijn op mogelijke risico's. Op een groot aantal terreinen bent u direct en vaak ook persoonlijk aansprakelijk voor calamiteiten die schade kunnen veroorzaken.

Twee voorbeelden:

- De eigenaar/directeur van de eenmanszaak is te allen tijde direct persoonlijk aansprakelijk bij schade of faillissement. Maar ook bij een rechtspersoon (BV of NV) loopt u als bestuurder gevaar om persoonlijk aansprakelijk te worden gesteld. Dit gebeurt al bij 25% van alle faillissementen. De verwachting is dat in deze crisistijd het aantal calamiteiten en faillissementen fors zal stijgen en dat het percentage aansprakelijkstellingen zal oplopen. Nog een reëel voorbeeld:
- Stel dat de onderneming een grote partij goederen levert aan een afnemer. Voordat er werd geleverd is de kredietwaardigheid echter niet onderzocht. De afnemer blijkt niet te kunnen betalen en het bedrijf van de leverancier gaat daarop failliet. De curator zal op dat moment kunnen vaststellen dat het bestuur van de onderneming nalatig is geweest (door de kredietwaardigheid niet te controleren). Het bestuur wordt nu ook persoonlijk aansprakelijk gesteld.

Tip

Is de BV niet langer in staat om belastingschulden en premies te betalen, meld deze betalingsonmacht dan in ieder geval binnen 2 weken na de dag waarop de bedragen uiterlijk hadden moeten zijn betaald, bij voorkeur schriftelijk. Op die manier beperkt u de kans dat u als bestuurder hoofdelijk aansprakelijk wordt gesteld voor de niet betaalde belastingschulden.

Vormen van aansprakelijkheid

Beroepsaansprakelijkheid

Wie een zelfstandig beroep uitoefent zal in toenemende mate te maken krijgen met aansprakelijkstelling als blijkt dat er fouten zijn gemaakt. Denk aan artsen, notarissen, advocaten en accountants.

Milieuaansprakelijkheid

Milieuschade kan leiden tot forse claims. NB: niet alle risico's kunnen verzekerd worden.

Bedrijfsaansprakelijkheid

Schade veroorzaakt door personeelsleden of machines kunnen tot aansprakelijkheid leiden.

Productaansprakelijkheid

Voor productiefouten en ontwerpfouten is het bestuur van de onderneming aansprakelijk.

Voorts kan er sprake zijn van verwijtbaar gedrag, interne-, fiscale- (benadeling fiscus), inleners- en strafrechtelijke aansprakelijkheid (bij strafbare feiten). Ook al zijn sommige vormen van schade niet te verzekeren (milieu, fiscale schade, strafrechtelijke), toch wordt sterk aanbevolen een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.

Debiteurenbeheer in crisistijd

Een vierde van alle faillissementen is het rechtstreekse gevolg van slecht debiteurenbeheer (wanbetaling). Geadviseerd wordt het eigen debiteurenbeheer in tijden van economische verslechtering aan te scherpen en te professionaliseren.

Dat kan door beter gebruik te maken van de instrumenten die de ondernemer helpen bij zijn debiteurenbeheer, bijvoorbeeld:

1. Vraag altijd een bedrijfsinformatierapport op voordat u een overeenkomst met een derde afsluit.
2. Observeer het betalingsgedrag van uw klanten.
3. Onderzoek bij middelgrote en grotere ondernemingen of het zinvol is om de debiteurenportefeuille uit te besteden aan 'factoringbedrijven' en/of laat de vorderingen kredietverzekeren (zie verder in deze nieuwsbrief).

Over het algemeen geldt dat u bij achterstallige vorderingen direct na afloop van de betalingstermijn het aanmaningstraject moet starten; wordt er niet alsnog betaald, draag de vordering dan over aan een incassobureau of deurwaarder.

Tip

Zorg voor duidelijke algemene leverings- en betalingsvoorwaarden. Zet deze op uw website en verwijz ernaar op uw briefpapier. Vermeld in al uw aanbiedingen en reclame-uitingen dat de algemene voorwaarden van toepassing zijn en stuur bij schriftelijke offertes of opdrachtbevestigingen altijd een exemplaar hiervan mee.

Voorkomen bedrijfscrisis

Het voorkomen van een bedrijfscrisis is eenvoudiger dan u denkt. Het draait vooral om een zorgvuldige observatie van de bedrijfsprocessen en het bijsturen zodra er iets mis gaat. Bedenk dat crisissignalen zich in een vroegtijdig stadium aandienen. Enkele voorbeelden van een naderende crisis:

- Te veel personeel (en tegenvallende resultaten per personeelslid).
- Te hoge voorraden/ grondstoffen.
- Te lang aanhouden van verliesgevende producten.
- In stand houden van verliesgevende vestigingen.
- Te veel achterstallige vorderingen (zie debiteurenbeheer).
- Te hoge vaste en variabele lasten (durf drastisch te bezuinigen).
- Onder- of overfinanciering (te lage of te hoge kredieten).
- Verouderde bedrijfsvoering, ontbrekend beleid, teruglopend marktaandeel (onderzoek de oorzaken!).

Voorkomen faillissement

Mocht het om welke reden dan ook mis gaan in de onderneming en schuldeisers tonen ongeduld, ga dan voortvarend te werk. Onderzoek uw overlevingskansen en ga hierover met ons een gesprek aan. Ontslag van een deel van het personeel is doorgaans onvermijdelijk. Belangrijk is de bereidwilligheid van de schuldeisers om akkoord te gaan met een (onderhandse) schuldsanering. Lukt dat, dan is het faillissement doorgaans te voorkomen. Het belangrijkste is de moed van de ondernemer om ingrijpende maatregelen te treffen, bijvoorbeeld: inkrimping van de omvang van het bedrijf, ontslag, bezuinigingen, sluiting filialen en in afgeslankte vorm de onderneming voortzetten.

Personeel: ontslag of deeltijd-WW

Tijdelijke regeling deeltijd-WW

De tijdelijke regeling werktijdverkorting is per 1 april 2009 vervangen door de regeling voor deeltijd-WW. De regeling is erop gericht dat bedrijven niet te snel personeel ontslaan. De toepassing is echter beperkt en bedoeld voor bedrijven die in beginsel goed functioneren maar door de crisis naar verwachting voor korte tijd minder productie draaien. De regeling loopt via het UWV/WERKbedrijf en werkt als volgt:

- De ondernemer vraagt een vergunning aan voor ten hoogste 3 maanden. Deze vergunning kan tweemaal worden verlengd, steeds voor een nieuwe periode van 6 maanden.
- De werknemer mag niet voor meer dan de helft van zijn arbeidstijd worden bekort.
- De werknemer ontvangt een WW-uitkering voor de niet gewerkte uren, maar blijft in dienst van de werkgever.
- Als de werkgever de werknemer toch ontslaat, moet er een boete worden betaald.
- De regeling is vooralsnog opengesteld tot 31 december 2009. Indien het beschikbare bedrag van 375 miljoen euro is bereikt, kan de regeling voortijdig worden gesloten.
- De werkgever dient met de werknemersvertegenwoordiging afspraken te maken over scholing en detachering tijdens de periode van deeltijd-WW.

Ontslag

Er kan een situatie ontstaan waarin u toch moet besluiten werknemers te ontslaan. Onder 'ontslag om bedrijfseconomische redenen' wordt verstaan: reorganisatie, deel-bedrijfssluiting, verhuizing of een ernstige terugval van omzet (ter voorkoming van een faillissement). Doorgaans gaat het dan om 'collectief ontslag' van een (groot) aantal werknemers. U dient zich hierbij te houden aan de 'Wet Melding Collectief Ontslag' en heeft een vergunning nodig van het UWV/WERKbedrijf. Houd er rekening mee dat er bij de aanvraag bewijzen van de bedrijfseconomische redenen dienen te worden overlegd (onder andere omzetcijfers, jaar- en kwartaalstukken). Ook moet u overleggen met de vakbonden. Als deze instemmen met het voornemen werknemers te ontslaan, hoeft het UWV/WERKbedrijf geen (nader) onderzoek te doen. Het opstellen van een sociaal plan, dat is goedgekeurd door vakbonden en ondernemingsraad, bespoedigt de aanvraag.

Wie mag er worden ontslagen?

Sinds maart 2006 mag u als werkgever niet zelf een keuze maken uit het personeelsbestand. Ten eerste moet u een indeling maken per leeftijdsgroep. Het gaat hierbij om de leeftijdsgroepen van 15-25 jaar, 25-35 jaar, 35-45 jaar, 45-55 jaar en ouderen. De ontslagen moeten worden verdeeld over deze groepen, zodat de leeftijdsopbouw binnen de onderneming gehandhaafd blijft. De laatst aangestelde werknemers uit die groepen worden ontslagen volgens het principe 'last in - first out'. Wilt u van deze leeftijdsgroepen afwijken, dan moet u daarvoor goede redenen aanvoeren. Ook zal het UWV/WERKbedrijf extra zorgvuldig omgaan met ontslagaanvragen voor gehandicapten en zieken. Is er passend werk voor hen, zal de ontslagvergunning voor hen niet gelden.

Advies over ontslag

Voor het ontslaan van werknemers, ook als het gaat om bedrijfseconomische redenen, geldt strenge regelgeving. Het wordt dan ook dringend aangeraden om het proces van (collectief) ontslag te laten begeleiden door een gespecialiseerde jurist.

Advies personeel aanstellen in crisistijd

Geadviseerd wordt in deze crisistijd het personeelsbeleid aan te passen. Neem alleen (nieuw) vast personeel aan indien de toekomstverwachtingen dat duidelijk rechtvaardigen. Heeft u toch dringend hulp nodig, stel dan vooralsnog tijdelijke krachten aan (oproepkrachten, uitzendkrachten, freelancers of parttime krachten). Uiteraard kunt u ook denken aan het uitbesteden van werkzaamheden.

Financiering, kredietverlening en alternatieve financieringsvormen

De banken tonen grote terughoudendheid bij de verlening van algemene financiering. Ook zult u moeite ondervinden als u een overbruggingskrediet nodig heeft, of een tijdelijke verhoging van de kredietlimiet in rekening-courant. Hypothecaire kredieten - bedrijfskrediet met hypothecaire zekerheid als onderpand - worden zeer streng beoordeeld. Kortom: heeft u (extra) financiering nodig, dan moet u met enige creativiteit op zoek gaan naar middelen.

Hogere rentelasten

Ondanks dat de ECB de rentetarieven heeft verlaagd, worden veel MKB ondernemers door hun bank verrast met verhoging van de tarieven, of liever gezegd de opslagen.

Juist nu uw omzet en marges onder druk komen en het kredietgebruik daardoor toeneemt, komt daar nog een tariefsverhoging overheen.

De oorzaak hiervan: geld is schaars en banken hanteren onderlinge hogere opslagen voor toegenomen risico's. De banken houden hun marges op peil, daar waar het contract dit toestaat, door hun relaties hogere opslagen te berekenen

Onderstaand de twee meest voorkomende situaties:

1. U heeft een tarief gebaseerd op variabele opslagen bijvoorbeeld een rekening-courant krediet of een euribor lening. De bank kan overeenkomstig het contract de tarieven meestal direct aanpassen. Als argument geldt steevast de toegenomen risico's in uw branche en/of toegenomen kosten van het krediet door de kredietcrisis.
2. U heeft een ongebruikte of slecht deels gebruikte kredietfaciliteit. Aangezien u op ieder moment gebruik kunt maken van uw faciliteit dient de bank hiervoor toch middelen aan te houden en dit kost geld.

In het eerste geval wil de bank dus haar winstcapaciteit (die toch al zwaar is aangetast) vasthouden of herstellen. Onze reactie hierop is dat ook het MKB wordt geconfronteerd met lagere rendementen die het gevolg zijn van de huidige recessie. Tijdelijk genoegen moeten nemen met een lagere winst, of helaas zelfs tijdelijk verlies is vaak een gegeven. Reden voor ons om de klant te adviseren niet zonder slag of stoot een tariefsverhoging te accepteren. In nagenoeg alle gevallen zijn wij er in geslaagd de tariefsverhoging in te perken. Een stevige en goed onderbouwde opstelling naar de bank kan dus kosten besparen.

In het tweede geval zien wij dat bedrijven hun kredietlijn laten inperken. In dit geval adviseren wij ook de zekerheden positie jegens de bank te heroverwegen. Tevens maken wij de bankier attent op het feit dat eerder afsluitkosten werden gemaakt voor de faciliteit, terwijl deze nu wordt ingetrokken. Afspraken maken over de toekomst is wat ons betreft het advies.

Twijfelt u welke opstelling u wilt kiezen of wenst u ondersteuning in dit proces neem dan contact met ons op.

Microkrediet

Onder microkrediet wordt een klein krediet verstaan waarvan kleine en startende ondernemers gebruik kunnen maken. Doorgaans gaat het dan om kredieten tot € 35.000 die door microkredietfondsen worden verstrekt. Voorbeelden hiervan zijn 'Stason' en 'Cultuurlening', maar ook een toenemend aantal gemeenten verstrekt microkredieten. Fondsen en gemeenten hanteren eigen limieten, soms niet meer dan enkele duizenden euro's. De aanvrager dient een (haalbaar) ondernemings- en financieringsplan te overleggen. Er wordt weleens gesteld dat banken niet bereid zijn kleinere kredieten te verstrekken, omdat er aan de beoordeling veel werk vastzit. De banken ontkennen dat echter. Voor informatie zie: www.microkredietfondsen.nl.

Overige microkredietregelingen

De WWB uitkeringsgerechtigde (Wet Werk en Bijstand) kan een beroep doen op de Bbz- regeling (Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen). De aanvraag doet u bij de gemeente. Met een haalbaar ondernemingsplan kan een klein krediet worden verstrekt met (vooralsnog) behoud van uitkering.

Ook bestaan er kredietregelingen gericht op starters met een arbeidshandicap, WW-uitkeringgerechtigden en ex-overheids- en onderwijswerknemers. Vraag uw adviseur om meer informatie of ga naar www.kvk.nl of www.minszw.nl.

Borgstellingskrediet

Heeft u minder dan 100 werknemers in dienst en lukt het u niet om een bankkrediet te krijgen, bijvoorbeeld omdat u onvoldoende zekerheden kunt stellen? Dan kunt u via de bank een beroep doen op het borgstellingskrediet. De Staat garandeert het krediet dat door de bank wordt verleend. Echter, als u de bank niet kunt (terug)betalen, blijft u als kredietnemer aansprakelijk voor de terugbetaling aan de Staat. Binnen het kader van deze nieuwsbrief kunnen niet alle voorwaarden worden opgesomd. Vraag ons om meer informatie of ga naar www.kvk.nl of www.minez.nl.

Garantie Ondernemingsfinanciering

Grote en middelgrote bedrijven kunnen ook gemakkelijker hoge bedragen lenen. Het gaat om bedragen tussen de 1,5 en 50 miljoen euro. Financiers (banken of participatiemaatschappijen) die kapitaal verschaffen krijgen een garantie van 50% van de overheid. De looptijd van de garantie is maximaal 8 jaar. Er zijn wel de nodige voorwaarden. Zo moet het bijvoorbeeld gaan om een nieuwe kredietaanvraag en de onderneming moet voldoende rentabiliteits- en continuïteitsperspectieven bieden. Enkele sectoren, zoals de landbouw en de financiële sector, zijn uitgesloten. De regeling loopt tot maart 2010. U kunt terecht bij deelnemende banken (zoals ABN-AMRO, ING en Rabobank) of participatiemaatschappijen. Meer over de garantie-ondernemingsfinanciering vindt u op www.antwoordvoorbedrijven.nl en www.senternovem.nl.

Alternatieve kredietverleners en kredietvormen

Wie geen gehoor vindt bij de bank kan uiteraard een beroep doen op overige kredietverleners. Maar bedenk wel dat ook bij hen in deze crisistijd enige terughoudendheid kan bestaan. De kredietaanvraag dient in elk geval beargumenteerd te zijn. Soms dienen bij deze 'alternatieve kredietverleners' ook zekerheden te worden gesteld tegenover een eventueel krediet.

Leasemaatschappijen

Wie gebruik maakt van een leasemaatschappij, zal zich niet altijd realiseren gebruik te maken van een kredietfaciliteit. Toch is daarvan sprake, bijvoorbeeld bij financial lease. Er kan van alles geleast worden. Soms is leasen voordeliger dan kopen met gebruikmaking van een kredietfaciliteit. Immers, wie least hoeft niet te investeren waardoor de kredietbehoefte op een lager niveau ligt.

Leverancierskrediet

Ook leveranciers verstrekken krediet. Meestal gaat het dan om een kredietbedrag dat gelijk staat aan het bedrag van een (grotere) levering. Soms kunnen leveranciers en afnemers een ruimere kredietovereenkomst sluiten.

Factoring

Een factormaatschappij richt zich op de financiering van debiteuren (klanten). De maatschappij neemt de debiteurenportefeuille over van de ondernemer. De facturen worden onmiddellijk betaald, zodat de ondernemer direct over geld en dus liquide middelen beschikt. Het debiteurenrisico (non-betaling) wordt ook overgedragen op de factormaatschappij. Uiteraard accepteert de factormaatschappij alleen kredietwaardige debiteuren. Voor deze dienst, die met 'factoring' wordt aangeduid, moet door de opdrachtgever (de ondernemer) betaald worden.

NB: meestal maken lease- en factormaatschappijen deel uit van de grotere bankconcerns. De banken kunnen dan maatwerk leveren, afgestemd op de individuele kredietbehoefte van de ondernemer.

Documentair krediet

Door middel van het 'documentair krediet' stelt de afnemer het factuurbedrag beschikbaar bij zijn bank of bij de bank van de leverancier ten bate van die leverancier. De leverancier kan pas over het bedrag beschikken als hij bepaalde, in het krediet voorgeschreven, documenten heeft aangeboden en tevens aan alle andere in het documentair krediet gestelde voorwaarden heeft voldaan.

Andere kredietvormen

Naast bovenstaande mogelijkheden zijn er nog andere kredietvormen: back-to-back krediet, overdraagbaar krediet, groenleningen (investeringen in groene projecten als windturbineprojecten en biologische landbouw) en het borgstellingsfonds landbouw, maar ook participatiemaatschappijen. Dat zijn ontwikkelingsmaatschappijen of semi-overheidsinstellingen die vermogen verschaffen aan, en investeren in veelbelovende bedrijven. Omdat deze kredietvormen zich richten op specifieke bedrijfsactiviteiten of omstandigheden, gaan we hier in deze nieuwsbrief niet dieper op in. Vraag onze adviseurs om meer informatie.

Kredietverzekering

Een dringend advies in deze crisistijd: laat zoveel mogelijk vorderingen kredietverzekeren. Bij kredietverzekeringsmaatschappijen bestaan regelingen voor kleinere vorderingen in Nederland en het buitenland. Door de vorderingen te laten verzekeren, wordt het risico van non-betaling nihil. Bedenk wel dat ook de kredietverzekeringsmaatschappij kritisch en strenger is dan voorheen. De te verzekeren vorderingen mogen geen hoog risico op non-betaling bevatten en de debiteuren dienen vooraf op kredietwaardigheid te zijn gescreend. Toch bestaan er nog tal van mogelijke calamiteiten waardoor vorderingen niet kunnen worden betaald, zoals buitenlandse vorderingen. Denk er daarom aan om vorderingen te verzekeren.

Voordelig lenen van familie

Vooraf beginnende ondernemers kunnen maar moeilijk een bedrijfsfinanciering krijgen. Lenen van familie kan dan een uitkomst bieden. Wie een startende ondernemer financieel steunt met een 'tante-Aghaatlening' kan rekenen op een aantal aantrekkelijke fiscale faciliteiten. De leninggever hoeft niet altijd familie te zijn, maar mag niet de levenspartner zijn of iemand met wie de beginnende ondernemer samen de onderneming drijft. De lening valt voor de leninggever bijvoorbeeld in box 3 onder beleggingen in durfkapitaal. Dit levert een extra vrijstelling op van maximaal € 55.145 (2009). Daarnaast is er een extra heffingskorting van 1,3% van de vrijgestelde bedragen. Gaat het mis, dan mag de leninggever een verlies van maximaal € 46.984 op een durfkapitaallening in mindering brengen op zijn of haar inkomsten. De lening moet wel voldoen aan een aantal wettelijke vereisten. Zo moet de Belastingdienst een 'verklaring beginnende ondernemer' afgeven en moet de leenovereenkomst binnen 4 weken na de overeenstemming zijn geregistreerd.

Subsidies en lastenverlichting

Nederland kent veel subsidieregelingen, bijvoorbeeld op het gebied van export, innovatie, duurzaam ondernemen en milieu. Veel subsidies worden niet of onvoldoende gebruikt. In de drukte van de dagelijkse bedrijfsvoering worden subsidies vaak vergeten. Ook zijn ondernemers terughoudend vanwege de hoeveelheid regels en de papieren rompslomp bij de aanvraag van een subsidie en bestaat er in de praktijk nog steeds het misverstand dat alleen grote bedrijven in aanmerking komen. Op de overheidssite www.antwoordvoorbedrijven.nl vindt u alles terug op het gebied van subsidies, gerangschikt naar branche maar ook per onderwerp.

In de toekomst wordt het aanvragen en verantwoorden van subsidies simpeler. Er komt een nieuw subsidiestelsel dat een einde maakt aan verschillen in regels en verplichtingen. De overheid hoopt hiermee de administratieve lasten voor bedrijven met ongeveer 30% te verminderen. Per 1 januari 2010 moeten alle nieuwe rijkssubsidies aan de nieuwe regels voldoen. Vanaf 2012 moeten alle bestaande subsidieregelingen zijn aangepast.

Verruiming aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk

De Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO) is een fiscale stimuleringsregeling. Via de regeling krijgen bedrijven een tegemoetkoming in de loonkosten die zijn benut aan speur- en ontwikkelingswerk. De tegemoetkoming ontvangt u in de vorm van een vermindering van de af te dragen loonheffing. De afdrachtvermindering wordt voor de jaren 2009 en 2010 tijdelijk verruimd. In 2009 en 2010 wordt de loongrens verhoogd van € 110.000 naar € 150.000. Het percentage afdrachtvermindering over de eerste schijf gaat van 42% naar 50% en het percentage over de tweede schijf van 14% naar 18%. Tot slot gaat het plafond omhoog van 8 miljoen euro naar 14 miljoen euro.

Verruiming Energie-investeringsaftrek

De EIA is een fiscale aftrekregeling voor bedrijven die investeren in energiebesparende bedrijfsmiddelen of duurzame energie. Met ingang van 1 april 2009 is de EIA verruimd. De regeling zal tot 2011 ook gaan gelden voor energie-investeringen in bestaande woonhuizen die worden verhuurd. Voor bedrijfsmatige verhuurders wordt het zo fiscaal aantrekkelijk gemaakt om het bestaande woningbestand energiezuiniger te maken. Investeringen die er voor zorgen dat een huurwoning energielabel B bereikt of een vooruitgang van twee energielabels, komen voor maximaal € 15.000 in aanmerking voor de EIA. Het moet wel gaan om bestaande woningen. Woonhuizen die nog in de bouwfase verkeren zijn uitgesloten.

Verruiming Milieu-investeringsaftrek en Vamil-regeling

Het kabinet heeft het budget van de regelingen van milieu-investeringsaftrek (MIA) en de willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil) voor de jaren 2009 en 2010 gezamenlijk met 30 miljoen euro verhoogd. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe een en ander wordt vormgegeven.

Sloopregeling van kracht

Tot slot is met ingang van 29 mei 2009 de sloopregeling van kracht. De regeling geldt voor particulieren, maar ook voor bedrijven die hun oude auto bij een autobedrijf willen omruilen voor een jonger model. Alles over de sloopregeling is terug te vinden op de website www.nationalesloopregeling.nl.

Tot slot

U staat voor de uitdaging om uw onderneming 'stormbestendig' te maken, zodat u, als de economie weer aantrekt, daar direct de vruchten van kunt plukken. In deze nieuwsbrief heeft u veel handreikingen gekregen om te zorgen voor financiële en organisatorische zekerheden en na te denken over uw kansen op fiscaal en subsidiegebied. Toch kunnen we niet volledig zijn. We raden u daarom aan om voor een persoonlijk advies contact met ons op te nemen.